

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

Účastníci memoranda

1. Česká republika – Ministerstvo zemědělství

IČO: 000 20 478

sídlo: Praha 1, Nové Město, Těšnov 65/17, PSČ 110 00

zastoupeno: Mgr. Markem Výborným, ministrem zemědělství

(dále také jen „MZe“)

2. Česká republika – Ministerstvo životního prostředí

IČO: 001 64 801

sídlo: Praha 10, Vršovice, Vršovická 1442/65, PSČ 100 01

zastoupeno: Mgr. Petrem Hladíkem, ministrem životního prostředí

(dále také jen „MŽP“)

3. Olomoucký kraj

IČO: 606 09 460

sídlo: Olomouc, Jeremenkova 40a, PSČ 779 00

zastoupen: Ing. Josefem Suchánkem, hejtmanem

(dále také jen „kraj“)

4. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

IČO: 629 33 591

sídlo: Praha 11, Chodov, Kaplanova 1931/1, PSČ 148 00

zastoupena: RNDr. Františkem Pelcem, ředitelem

(dále také jen „AOPK“)

5. Povodí Moravy, s.p.

IČO: 708 90 013

sídlo: Brno, Veveří, Dřevařská 932/11, PSČ 602 00

zastoupeno: MVDr. Václavem Gargulákem, generálním ředitelem

(dále také jen „správce povodí“)

(souhrnně také všichni „účastníci memoranda“)

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku toto

**memorandum o spolupráci
na přípravě a realizaci komplexního řešení obnovy přirozeného charakteru řeky
Bečvy a zajištění povodňové ochrany sídel v říční nivě Bečvy**

I.

Úvodní ustanovení

1. Účastníci memoranda si jsou vědomi dopadů změny klimatu, které se projevují i na toku řeky Bečvy, a to zejména v podobě hydrologických extrémů. Účinné adaptace na změnu klimatu lze dosáhnout vyváženou kombinací přírodně blízkých a technických opatření zaměřených na povodňovou ochranu sídel a obnovou přirozených koryt vodních toků a niv, jakož i podporou ekologické stability krajiny.
2. Povodí řeky Bečvy bylo postiženo jak extrémními povodněmi, tak dlouhodobým hydrologickým suchem. Koryto Bečvy bylo historicky významně změněno lidskou činností, byla narušena kontinuita vodního toku s přirozeným transportem sedimentů a variabilitou průtoků zajišťujících působení korytotvorných procesů. Řešení vyžaduje komplexní a koordinovaný přístup.
3. Účastníci memoranda proto hodlají vzájemně spolupracovat na obnově přirozeného charakteru toku řeky Bečvy a zajištění povodňové ochrany sídel v říční nivě Bečvy.

II.

Obnova říčního kontinua a volně tekoucího toku Bečvy

1. Účastníci memoranda si jsou vědomi závazků či povinností plynoucích zejména z platných právních předpisů České republiky a Evropské unie.
2. Řeka Bečva je na většině toku upraveným vodním tokem. Cílem účastníků memoranda je proto obnova kontinuity vodního toku a jeho přirozeného charakteru. Účastníci memoranda budou vzájemně spolupracovat na zajištění obnovy říčního kontinua řeky Bečvy v podobě volně tekoucího přirozeného toku v úsecích, ve kterých je tento postup možný.
3. Účastníci memoranda si jsou vědomi, že při obnově přirozeného charakteru vodních toků je třeba zohledňovat další oprávněné veřejné zájmy či oprávněné zájmy fyzických a právnických osob.
4. Účastníci memoranda společně připraví komplexní řešení obnovy přirozeného charakteru řeky Bečvy. Využívány budou diferencované způsoby obnovy přirozeného koryta založené zejména na podpoře renaturace (tj. samovolné obnovy) ve volné krajině, revitalizačních úpravách v krajině s územními limity (vč. intravilánových revitalizací), jakož i ochraně již zpřirodňovaných úseků řeky.
5. Kraj za účelem nalezení komplexního řešení zajistí pořízení územní studie, která odborně vymezí a projedná územní zóny ekologické obnovy řeky Bečvy na území Olomouckého kraje. V rámci této studie budou posouzeny možné střety s dalšími veřejnými zájmy (např. ochrana před povodněmi, veřejná infrastruktura) a s oprávněnými zájmy fyzických a právnických osob. Tato studie bude sloužit jako podklad pro změnu Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje. Účastníci memoranda budou aktivně spolupracovat na přípravě zadání této studie i na jejím vlastním zpracování, a to včetně poskytnutí relevantních podkladů.
6. V návaznosti na zpracovanou územní studii dle odst. 5 tohoto článku memoranda kraj ve spolupráci se správcem povodí a AOPK vypracuje plán projektu, který bude obsahovat komplexní návrh opatření, který rozdělí tok Bečvy dle priorit a proveditelnosti jednotlivých opatření. Do úseků určených k ekologické obnově budou prioritně

zvažovány lokality, jež jsou řešeny ve studii proveditelnosti: „Podpora přirozeného vývoje pilotních úseků Bečvy“.

7. Investorem navržených opatření bude správce povodí. AOPK bude spolupracovat se správcem povodí, zejména na majetkoprávním vypořádání navržených opatření. Pro vyvolané investice, nezbytné pro realizaci navržených opatření, bude vždy dohodnuto, který z účastníků memoranda, případně třetí strana bude investorem opatření. Před zahájením projektové přípravy a dalších souvisejících činností musí být také stanoven zdroj financování přípravných prací i následné realizace opatření.

8. Účastníci memoranda si jsou vědomi, že nezbytným předpokladem pro přípravu a realizaci dílčích opatření je zajištění jejich dotačního financování, a to primárně z prostředků strukturálních fondů. Účastníci memoranda se budou vzájemně informovat o vhodných zdrojích dotačního financování a současně budou vzájemně spolupracovat při tvorbě či připomínkování pravidel relevantních dotačních programů s cílem zajistit vhodné podmínky pro zajištění financování navrhovaných opatření.

9. Účastníci memoranda se budou průběžně informovat o průběhu příprav jednotlivých opatření s cílem zajistit vzájemnou koordinaci a plynulost přípravných prací. O průběhu příprav jednotlivých akcí budou informováni též zástupci samospráv a dalších relevantních subjektů.

III.

Ochrana před povodněmi

1. Koncepce protipovodňové ochrany v povodí řeky Bečvy byla schválena usnesením vlády ČR č. 259 ze dne 13. dubna 2011. Je kombinací přírodně blízkých opatření v extravilánech a technických opatření v intravilánech obcí a měst. Významná část opatření je v současné době již dokončena, u dalších opatření probíhají jejich přípravy. Přípravu a realizaci těchto opatření zajišťuje správce povodí ve spolupráci s obcemi, městy a krajem.

2. Klíčovým prvkem ochrany před povodněmi v povodí řeky Bečvy je vodní dílo Skalička, jehož realizace je nezbytná pro dosažení požadované míry ochrany před povodněmi v úrovni odpovídající povodni v roce 1997. Usnesením vlády ČR č. 597 ze dne 14. července 2022 byla schválena realizace vodního díla Skalička ve variantě boční suché nádrže s manipulovatelným objektem.

3. V návaznosti na výběr varianty byla provedena také Aktualizace č. 6 Politiky územního rozvoje České republiky. Tato stanovila úkol pro kraj mj. vytvořit územní podmínky pro realizaci protipovodňové ochrany v povodí řeky Bečvy pomocí staveb a technických a přírodně blízkých opatření včetně vymezení plochy pro suchou nádrž Skalička, a to jako boční suchou nádrž s manipulovatelným objektem, což bude na území Olomouckého kraje předmětem pořizované Změny č. 6b Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje. Účastníci memoranda budou spolupracovat při zajištění komplexní ochrany před povodněmi v povodí řeky včetně vodního díla Skalička s cílem dosáhnout požadované míry ochrany před povodněmi při respektování zájmů ochrany přírody a dalších veřejných zájmů.

4. Účastníci memoranda se budou průběžně informovat o průběhu příprav jednotlivých protipovodňových opatření s cílem zajistit vzájemnou koordinaci a plynulost přípravných prací. O průběhu příprav budou informováni též zástupci samospráv a dalších relevantních subjektů.

IV.

Pracovní skupina

1. Pro přípravu komplexního řešení obnovy přirozeného charakteru řeky Bečvy bude ustanovena pracovní skupina, do které účastníci memoranda, případně další zainteresované strany ustanoví své zástupce.
2. Na prvním jednání pracovní skupiny si zástupci účastníků memoranda dohodnou systém jednání a rozhodování pracovní skupiny, přičemž této pracovní skupině bude předsedat zástupce kraje.
3. Úkolem pracovní skupiny bude
 - a. aktivně řídit přípravu plánu dle čl. II. odst. 6 memoranda,
 - b. při realizaci opatření na obnovu přirozeného charakteru řeky Bečvy a ochranu před povodněmi v nivě řeky Bečvy postupovat v souladu s přijatým plánem dle čl. II. odst. 6 memoranda,
 - c. pravidelně informovat členy memoranda o průběhu přípravy komplexního řešení obnovy přirozeného charakteru řeky Bečvy.
4. Jednání pracovní skupiny se uskuteční alespoň 2x za období 12 měsíců.

V.

Návrh metodiky

1. Komplexní řešení obnovy přirozeného charakteru vybraných úseků řeky Bečvy bude řešeno jako pilotní projekt obnovy volně tekoucí velké řeky v České republice.
2. V rámci pilotního projektu se účastníci memoranda zaměří na řešení vybraných problematických otázek komplikujících obnovu přirozeného charakteru vodních toků, ve snaze nalézt vhodná obecně uplatnitelná řešení. Tyto činnosti bude koordinovat společně MŽP s MZe.
3. Výsledná řešení budou podkladem pro společnou metodiku MŽP a MZe k obnově volně tekoucích řek.

VI.

Závěrečná ustanovení

1. Uzavření tohoto memoranda bylo schváleno usnesením Rady Olomouckého kraje č. xx ze dne xx . xx .
2. Toto memorandum může být měněno pouze písemně ve formě číslovaných dodatků.
3. Toto memorandum je vyhotoveno v 5 vyhotoveních, z nichž každá ze stran obdrží po jednom.

V Olomouci dne

.....

Mgr. Marek Výborný

ministr zemědělství

V Olomouci dne

.....

Mgr. Petr Hladík

ministr životního prostředí

V Olomouci dne

.....

Ing. Josef Suchánek

hejtman Olomouckého kraje

V Olomouci dne

.....

RNDr. František Pelc

ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny
ČR

V Olomouci dne

.....

MVDr. Václav Gargulák

generální ředitel Povodí Moravy, s.p.